

Marek Gumkowski

"Literatura polska lat 1876-1902 a inspiracja Emila Zoli. Studia", Janina Kulczycka-Saloni, Wrocław 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/2 (56), 177

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

.II) KULCZYCKA-SALONI Janina: Literatura polska lat 1876-1902 a inspiracja Emila Zoli. Studia. Wrocław 1974, Oss., ss. 336, nlb. 1, zł 60.-

Badając źródła i dzieje prądu naturalistycznego w polskiej literaturze autorka wiele miejsca poświęciła recepcji dorobku literackiego Zoli w Polsce oraz stosunkowi krytyków i czytelników polskich do autora "Germinalu". Punktem kulminacyjnym zainteresowania tym pisarzem w Królestwie była "wielka batalia o Zolę", prowadzona w prasie na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Autorka omawia ponadto literackie odbicie prądu naturalistycznego w polskiej myśli o literaturze i sztuce oraz w prozie "małych naturalistów" (Dygasiński, Gruszecki) i "wielkich realistów" (Sienkiewicz, Orzeszkowa, Prus).

BP/56/31

M.G.

(II) KUPLOWSKI Mikołaj: Franko i Prus - próba zbliżenia. "Przegląd Humanistyczny" 1974 nr 10 s. 51-61.

Autor wskazuje punkty styżne w tematyce twórczości i stanowisku światopoglądowym obu twórców. Podkreśla wspólny im, krytyczny stosunek do dziedzictwa kultury szlacheckiej, wyrażający się w opowiadaniach o tematyce ludowej; podkreśla negatywny stosunek obu pisarzy do sztuki modernistycznej i przekonanie o społecznym posłannictwie literatury, zwracając przy tym uwagę na dzielące ich różnice, wynikające z radykalizmu rewolucyjnego Franki i ewolucjonizmu Prusa. Referuje też wzajemne sądy pisarzy o ich twórczości, ze szczególnym uwzględnieniem dokonanej przez Frankę analizy "Placówki" Prusa.

BP/56/32

H.F.